

Έρευνα Προσβασιμότητας Ξενοδοχείων Σπάρτης

Δρ. Ιωάννης Μπασδέκης
Σωματείο Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες
Νομού Λακωνίας

Έκδοση 1.0

Μάρτιος 2014

Σύνοψη

Ο Νομός Λακωνίας, έχοντας πλήθος αναγνωρίσιμων και επισκέψιμων αξιοθέατων, αποτελεί ελκυστικό προορισμό τουριστών από όλο τον κόσμο και μάλιστα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Είναι βέβαιο ότι ο πολιτισμικός τουρισμός μπορεί να αποτελέσει εφελτήριο για την ανάκαμψη του τουριστικού προϊόντος, το οποίο παρουσιάζει τάσεις μείωσης. Καταλυτικός παράγοντας για αυτή την ανάκαμψη είναι η επαύξηση της προσβασιμότητας των υποδομών, η οποία αποτελεί διεθνώς κριτήριο επιλογής τόπου διακοπών για συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, όπως αυτές των ατόμων με αναπηρία, των ηλικιωμένων και συνοδών τους.

Προκειμένου να διερευνηθεί – σε ένα μικρό δείγμα 5 ξενοδοχείων – το επίπεδο προσβασιμότητας των ξενοδοχείων της Σπάρτης, πραγματοποιήθηκε επιτόπια έρευνα από μηχανικούς με τη χρήση ειδικού για το σκοπό ερωτηματολογίου. Τα πρώτα αποτελέσματα της καταγραφής αυτής καταδεικνύουν ότι η προσβασιμότητα των υποδομών αυτών βρίσκεται σε χαμηλό σημείο, παρά το ότι σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν πραγματοποιηθεί στοχευμένα για το σκοπό έργα υποδομής.

Η συγκεκριμένη προμελέτη έχει στόχο να αποτελέσει εφελτήριο ανάληψης πρωτοβουλιών σε επίπεδο Περιφέρειας και Νομού, ώστε να αναβαθμιστεί το τουριστικό προϊόν μέσω της καλύτερευσης των συνθηκών.

Για τη συγκεκριμένη έρευνα συνεργάστηκαν οι:

- Δρ. Ιωάννης Μπασδέκης, Ινστιτούτο Πληροφορικής – Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας
- Χρυσούλα Σαραντοπούλου αγρονόμος – τοπογράφος μηχανικός Π.Ε.
- Παναγιώτης Κουτσοβίτης τοπογράφος μηχανικός Τ.Ε.
- Ανδρέας Προφύρης τοπογράφος μηχανικός Τ.Ε.

Σωματείο Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες

Νομού Λακωνίας

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Αλεξανδράκης

Περιεχόμενα

Σύνοψη	1
Περιεχόμενα	3
Γενικά.....	5
Στοιχεία Έρευνας	7
Ταυτότητα.....	7
Αποτελέσματα	7
Συμπέρασμα	14

Γενικά

Ο τουρισμός των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων (με κινητικά ή άλλα προβλήματα, λόγω γήρατος) αποτελεί μια ειδική μορφή τουρισμού με πολύ καλές προοπτικές. Ιδιαίτερως, για περιοχές με κάλος και πολιτιστικό – αρχαιολογικό ενδιαφέρον αποτελεί μια ευκαιρία προς αξιοποίηση, που μπορεί να στηρίξει δυναμικά την γενικότερη στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού.

Η συγκεκριμένη ομάδα στόχου είναι εν δυνάμει τουρίστες, όπως ο κάθε πολίτης. Με δεδομένο όμως τον ισχυρό δεσμό της οικογένειας προς αυτά τα άτομα όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε άλλα κράτη, τις περισσότερες φορές όλα τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας σχεδιάζουν τις διακοπές, φροντίζοντας την υποστήριξή τους (π.χ., προσβάσιμα δωμάτια και τουαλέτες, ειδικές θέσεις στάθμευσης σε κοντινά σημεία).

Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα του Ομοσπονδιακού Γερμανικού Υπουργείου Οικονομικών και Εργασίας:

- Το 54% των Γερμανών με αναπηρία, δηλαδή 3.650.000 άνθρωποι ταξιδεύουν για τουρισμό κάθε χρόνο. Κατά μέσο όρο κάθε ταξιδιώτης κάνει 1,3 ταξίδια διακοπών το χρόνο, ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό των μετακινήσεων στα 4.740.000, εκ των οποίων το 41,2% γίνεται στο εσωτερικό της χώρας και έχει μέση διάρκεια 13,9 ημέρες.
- Το 41% των ταξιδιών γίνεται μέσα στη Γερμανία και το 59% στο εξωτερικό.
- Όσον αφορά το κόστος των διακοπών οι ΑμεΑ ξοδεύουν κατά μέσο όρο 15% περισσότερα χρήματα από αυτούς που δεν είναι ΑμεΑ. Τα άτομα με αναπηρία στη Γερμανία ξοδεύουν κατά τις διακοπές τους ετησίως 945€ ανά άτομο έναντι 818€ του μέσου γενικού πληθυσμού.
- Οι 7 στους 10 τουρίστες με αναπηρία προκειμένου να επισκεφτούν ένα νέο προορισμό, δεν εμπιστεύονται για την πληροφόρησή τους tour operator κ.λ.π. αλλά άλλους ανθρώπους με αναπηρία που έχουν ήδη επισκεφτεί τον συγκεκριμένο προορισμό. Για το 71% περίπου των ατόμων με αναπηρία τη μεγαλύτερη σημασία στην επιλογή προορισμού έχει η οργάνωση του ταξιδιού (προετοιμασία, πληροφόρηση, κράτηση).
- Το 26% επιδεικνύει απόλυτη προσήλωση στον τουριστικό προορισμό που έχει ικανοποιήσει τις προσδοκίες του-τον επισκέπτεται συνεχώς!

Όσον αφορά τα άτομα της τρίτης ηλικίας, σύμφωνα με το περιοδικό Travel Weekly προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία:

- Το 67% επιθυμεί να επισκεφτεί ένα ιστορικό μέρος.
- Το 54% επιθυμεί να επισκεφτεί μια μικρή πόλη.
- Το 52% επιθυμεί να δει τα αξιοθέατα της πόλης.
- Το 38% επιθυμεί να επισκεφτεί ένα μέρος με πολιτισμικό ενδιαφέρον.
- Το 13% επιθυμεί να επισκεφτεί ένα μέρος σχετικό με εθνική κληρονομιά.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι πολύ μικρά ποσοστά των ευρωπαϊών τουριστών αναφέρονται σε επιθυμίες μικρότερων ηλικιών όπως θάλασσα, κρουαζιέρες, κάμπινγκ.

Τέλος, σημειώνεται ότι και οι 2 αυτές βασικές κατηγορίες διαλέγουν για τις διακοπές τους την περίοδο της χαμηλής τουριστικής κίνησης (Μάιος, Σεπτέμβριος, Οκτώβριος).

Σήμερα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία ανέρχεται σε 50.000.000 άτομα (στοιχεία της Eurostat, έκδοση 2001), τα οποία σε ποσοστό τουλάχιστον 50% ταξιδεύουν και συνοδεύονται από 1,56 άτομο κατά μέσο όρο (στοιχεία του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας και Εργασίας της Γερμανίας), ανεβάζοντας τον αριθμό σε περίπου 65.000.000 άτομα. Εάν δε, σε αυτά συνυπολογισθεί και ο αριθμός των ηλικιωμένων ατόμων άνω των 65 ετών, που πλέον έχουν τελείως διαφορετικές συνήθειες και τουριστική συμπεριφορά από τις νεότερες γενεές και ο οποίος αναμένεται σχεδόν να διπλασιαστεί μέχρι το 2050, ανεβάζοντας το αντίστοιχο ποσοστό από 20% σε 40% του πληθυσμού, αλλά και των οικογενειών με παιδιά σε καρότσι, οι οποίες οικογένειες τα τελευταία χρόνια έχουν αρχίσει να ταξιδεύουν ολοένα και συχνότερα (δύο κατηγορίες με παρόμοιες ανάγκες πρόσβασης με τα άτομα με αναπηρίες), ο τελικός αριθμός υπερδιπλασιάζεται και γίνεται ιδιαίτερα ελκυστικός στην βιομηχανία του τουρισμού.

Τα άτομα με αναπηρία αποτελούν μια ανομοιογενή ομάδα. Κάθε κατηγορία έχει διαφορετικές ανάγκες, οι οποίες αποτελούν ανάγκες και άλλων κατηγοριών πολιτών, όπως οι ηλικιωμένοι και οι γονείς με παιδιά βρεφικής ηλικίας (σε παιδικό αμαξίδιο). Κοινή συνιστώσα όλων αποτελεί η ανάγκη ύπαρξης ενημερωμένου προσωπικού σε όλες τις μονάδες εξυπηρέτησης κοινού (ξενοδοχεία, εστιατόρια, χώρους ψυχαγωγίας, δημόσιους χώρους κ.λπ.), προσωπικού δηλαδή που γνωρίζει τις ανάγκες κάθε κατηγορίας και τον τρόπο συναλλαγής με αυτή. Όσον αφορά στις υποδομές:

A) τα άτομα με κινητικές αναπηρίες (σε αμαξίδιο, με προβλήματα βάδισης, με αστάθεια κ.λπ.) έχουν κυρίως ανάγκη από άνετες διαστάσεις σε πόρτες/διαδρόμους/ ανελκυστήρες κ.λπ., ισόπεδες διαδρομές χωρίς σκαλοπάτια, χώρο για ελιγμό των αμαξιδίων, ειδικά διαμορφωμένα WC και τους εξοπλισμούς τοποθετημένους στην καταλλήλη θέση .

B) τα άτομα με αισθητηριακές αναπηρίες (με προβλήματα όρασης ή/και ακοής) χρειάζονται αντίστοιχα κυρίως ακουστική και οπτική αναγγελία (π.χ. στους ανελκυστήρες, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν δίνονται οδηγίες στο κοινό κ.λπ.), εύκολα αντιληπτούς χώρους χωρίς εμπόδια και με χρωματικές αντιθέσεις για τα άτομα με μερική όραση.

Γ) τα άτομα με νοητικές, γνωστικές κ.λπ. αναπηρίες επίσης χρειάζονται απλούς χώρους στους οποίους μπορούν εύκολα να προσανατολιστούν, χωρίς εμπόδια και επικίνδυνα σημεία. Αντίστοιχες ανάγκες εξάλλου έχουν και τα μικρά παιδιά.

Τέλος όσον αφορά στις υπηρεσίες είναι πολύ σημαντικό να τονιστεί ότι ιδιαίτερη ανάγκη υπάρχει για προσβάσιμη ενημέρωση/ πληροφόρηση. Η κυριότερη μορφή της είναι οι προσβάσιμες ιστοσελίδες, οι οποίες θα πρέπει να ακολουθούν διεθνείς προδιαγραφές, ώστε να μπορεί να τις επισκεφθεί και κάθε άτομο με αναπηρία, ακόμη και ένα άτομο τυφλό. Εξίσου εξυπηρετικές είναι και οι εκδόσεις π.χ. καταλόγων με

μεγαλύτερους χαρακτήρες και κατάλληλες αντιθέσεις φόντου/ γραμμάτων ή εκδόσεις σε ακουστική μορφή π.χ. CD ή εκδόσεις με μετάφραση στη νοηματική π.χ. DVD.

Στοιχεία Έρευνας

Ταυτότητα

Προκειμένου να διερευνηθεί – σε ένα μικρό δείγμα 5 ξενοδοχείων – το επίπεδο προσβασιμότητας των υποδομών ξενοδοχείων της Σπάρτης, πραγματοποιήθηκε επιτόπια έρευνα από μηχανικούς με τη χρήση ειδικού για το σκοπό ερωτηματολογίου. Σκοπός του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου είναι να αναδείξει προβλήματα στην χωροθέτηση και στην κατασκευή των υποδομών, καθώς και τυχόν ατέλειες στις προσφερόμενες υπηρεσίες προς άτομα με αναπηρία και πιο συγκεκριμένα σε:

- Άτομα με μειωμένη όραση ή ολική απώλεια όρασης
- Άτομα με παράλυση στα κάτω άκρα που κάνουν χρήση αναπηρικού αμαξιδίου στις μετακινήσεις τους
- Άτομα με μειωμένη κινητικότητα που χρησιμοποιούν κάποιο βοήθημα για τη βάδιση.

Αποτελέσματα

Στην πόλη της Σπάρτης, παρότι υπάρχει εξαιρετική ρυμοτομία η οποία ωφελεί τη μετακίνηση των πολιτών της ομάδας στόχου, αρκετά μεγάλο μέρος των πεζοδρομίων δεν έχουν κατασκευαστεί με τις κατάλληλες προδιαγραφές για χρήση από πολίτες που χρησιμοποιούν λευκό μπαστούνι ή αναπηρικό αμαξίδιο, δεν υπάρχει πρόβλεψη για την μετακίνησή τους με μέσα μαζικής μεταφοράς και δεν προβλέπονται ειδικές θέσεις για στάθμευση σε κοντινό σημείο των ξενοδοχείων. Ως αποτέλεσμα η πρόσβαση της ομάδας στόχου προς τα ξενοδοχεία είναι εφικτή με δυσκολία και χρήση ιδίων μέσων (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Γενικά

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
1.1	Υπάρχει ειδική θέση προσωρινής στάθμευσης για αυτοκίνητο ατόμου με αναπηρία κοντά στο κτίριο	16%
1.2	Υπάρχει στάση αστικής συγκοινωνίας κοντά στο κτίριο	66%
1.3	Η αστική συγκοινωνία έχει οχήματα προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία	ΟΧΙ
1.4	Η διαδρομή από τη στάση της αστικής συγκοινωνίας στην είσοδο είναι πάνω σε επιφάνεια λεία και σταθερή (όχι χαλίκι, χώμα, γρασίδι κλπ)	50%
1.5	Επαρκές για αναπηρικό αμαξίδιο πλάτος πεζοδρομίου μπροστά από το κτίριο	ΝΑΙ (100%)
1.6	Υπάρχουν ράμπες στο πεζοδρόμιο, σε όλα τα σημεία των διαβάσεων μεταξύ θέσεων στάθμευσης και εισόδου του κτιρίου	83%
1.7	Υπάρχουν ράμπες στο πεζοδρόμιο, σε όλα τα σημεία των διαβάσεων μεταξύ στάσης αστικής συγκοινωνίας και	66%

	εισόδου του κτιρίου	
1.8	Υπάρχουν «οδηγοί τυφλών» στο πεζοδρόμιο	ΟΧΙ (0%)

Σε σχετικά ικανοποιητικό αριθμό ξενοδοχείων η είσοδος έχει τις κατάλληλες προδιαγραφές, και ως εκ τούτου η είσοδος δεν είναι απαγορευτική. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν κατασκευαστικές ατέλειες μπορούν να αντιμετωπίζονται από τον ανθρώπινο παράγοντα (γραφείο υποδοχής). Στις περισσότερες περιπτώσεις των ξενοδοχείων απαιτούνται κατασκευαστικές μικρο-βελτιώσεις ώστε το άτομο να μπορεί χωρίς υποβοήθηση να εισέλθει στο χώρο του ξενοδοχείου, ενώ σε λιγότερες χρειάζεται πλήρης ανακατασκευή της εισόδου (Πίνακας 2).

Πίνακας 2: Είσοδος στο κτίριο

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
2.1	Υπάρχει μία τουλάχιστον είσοδος στο κτίριο χωρίς σκαλοπάτι ή με ράμπα	60%
2.2	Αν υπάρχει ήδη είσοδος με ράμπα, είναι επαρκείς οι διαστάσεις της	Επαρκείς (100%)
2.3	Αν υπάρχει είσοδος χωρίς σκαλοπάτι ή με ράμπα, έχει σήμανση με το Διεθνές Σύμβολο Πρόσβασης (άτομο σε αμαξίδιο)	Όχι (0%)
2.4	Αν η προσβάσιμη είσοδος δεν είναι η κύρια είσοδος, υπάρχει σήμανση που να κατευθύνει τα άτομα με αναπηρία σε αυτή	Όχι (0%)
2.5	Αν δεν υπάρχει είσοδος χωρίς σκαλοπάτι ή ράμπα, η κύρια είσοδος πόσα σκαλοπάτια έχει (>1 απαγορευτική)	Απαγορευτική στη μία περίπτωση (100%)
2.6	Αν υπάρχει σκάλα για την είσοδο στο κτίριο από το πεζοδρόμιο, η σκάλα αυτή έχει χειρολισθήρα τουλάχιστον στη μία πλευρά ή στο μέσον αυτής	20%
2.7	Μετρήστε το καθαρό πλάτος της πόρτας εισόδου (μέτρα)	Επαρκές (100%)
2.8	Αν η πόρτα της εισόδου είναι δίφυλλη το καθαρό πλάτος του ανοιγόμενου φύλλου είναι 0,90μ	60%
2.9	Η πόρτα της εισόδου φωτίζεται καλά τη νύχτα	Ναι (100%)
2.11	Αν η πόρτα της εισόδου είναι γυάλινη, έχει πάνω στις γυάλινη επιφάνεια αυτοκόλλητες ταινίες ή άλλη σήμανση για να είναι ευδιάκριτη από άτομα με προβλήματα όρασης	60%

2.12	Μπορεί η πόρτα εισόδου να ανοιχθεί εύκολα από άτομο που δε διαθέτει ιδιαίτερη δύναμη	Ναι (100%)
2.13	Υπάρχει γραφείο υποδοχής (reception) στο επίπεδο της εισόδου	Ναι (100%)
2.14	Αν υπάρχει γραφείο υποδοχής, τότε ο φωτισμός στο γραφείο υποδοχής (reception) είναι τόσο καλός ώστε να μπορεί ένα άτομο κωφό να διαβάσει με ευχέρεια τα χείλη του υπαλλήλου υποδοχής	Ναι (100%)
2.15	Αν υπάρχει γραφείο υποδοχής, τότε ο πάγκος στο γραφείο υποδοχής (reception) έχει ύψος από το δάπεδο 0,80μ (σε όλο το μήκος του ή σε ένα τμήμα του) ώστε να μπορεί ένα άτομο σε αναπηρικό αμαξίδιο να επικοινωνήσει με ευχέρεια με τον υπάλληλο υποδοχής	Όχι (0,00%)
2.16	Εναλλακτικά, υπάρχει διαρρύθμιση στο πάγκο ώστε ένα άτομο σε αναπηρικό αμαξίδιο να επικοινωνήσει με ευχέρεια με τον υπάλληλο υποδοχής	Ναι (100%)

Η οριζόντια κυκλοφορία στους χώρους των περισσότερων ξενοδοχείων κρίνεται αρκετά ικανοποιητική. Τυχόν βελτιώσεις αφορούν την πληρέστερη ενημέρωση των πελατών για τις υπηρεσίες και την υπάρχουσα διαρρύθμιση (Πίνακας 3).

Πίνακας 3: Οριζόντια κυκλοφορία

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
3.1	Η προσβάσιμη είσοδος οδηγεί κατευθείαν στους ανελκυστήρες χωρίς τη μεσολάβηση σκαλοπατιών	60%
3.2	Αν στη διαδρομή από την είσοδο στους ανελκυστήρες υπάρχει υψομετρική διαφορά (σκαλοπάτι, -α) υπάρχει ράμπα	0%
3.3	Αν στη διαδρομή από την είσοδο στους ανελκυστήρες υπάρχει υψομετρική διαφορά (σκαλοπάτι, -α) αλλά δεν υπάρχει ράμπα, υπάρχει χώρος να μπει αναπηρικό αμαξίδιο	20%
3.4	Η προσβάσιμη είσοδος οδηγεί στους χώρους εξυπηρέτησης κοινού/γραφεία κλπ χωρίς σκαλοπάτια ή υψομετρικές διαφορές	60%
3.5	Αν στη διαδρομή από την είσοδο στους χώρους εξυπηρέτησης κοινού/γραφεία κλπ υπάρχει υψομετρική διαφορά (σκαλοπάτι, -α) υπάρχει ράμπα	0%

3.6	Η διαδρομή από τους ανελκυστήρες στους χώρους εξυπηρέτησης κοινού/δωματίων κλπ σε κάθε όροφο είναι χωρίς σκαλοπάτι/α και υψομετρικές διαφορές	60%
3.7	Αν στη παραπάνω διαδρομή υπάρχει σκαλοπάτι/α ή υψομετρικές διαφορές υπάρχει ράμπα	0%
3.8	Οι διάδρομοι έχουν πλάτος τουλάχιστον 0,90μ	100%
3.9	Οι διάδρομοι είναι σε όλο το μήκος τους ελεύθεροι από εμπόδια (καρέκλες, καθιστικά, κιβώτια, ψύκτες νερού, πυροσβεστήρες κλπ), για πλάτος τουλάχιστον 0,90μ και ύψος μέχρι 2,20μ από το δάπεδο	100%
3.10	Εμπόδια που τυχόν υπάρχουν κατά μήκος των διαδρόμων – έξω από το πλάτος των 0,90 μ. - είναι εύκολα εντοπίσιμα από μπαστούνι τυφλού ατόμου (προβάλλονται στο δάπεδο)	80%
3.11	Το υλικό επίστρωσης των διαδρόμων είναι κατάλληλο για την χρήση από αμεα και ηλικιωμένων	100%
3.12	Οι πόρτες εισόδου στους χώρους είναι καθαρού πλάτους* τουλάχιστον 0,90μ	20%
3.13	Οι κάσες στις πόρτες είναι διαφορετικού χρώματος από τον τοίχο ή το φύλλο της πόρτας	80%
3.14	Υπάρχει σήμανση σε κάθε όροφο, βγαίνοντας από τον ανελκυστήρα και απέναντι από αυτόν, που να αναφέρει τις υπηρεσίες που στεγάζονται στον όροφο αυτό	0%
3.15	Η σήμανση είναι σε χρωματική αντίθεση με τον τοίχο	0%

Οι ανελκυστήρες (όπου υπάρχουν εγκατεστημένοι) μπορούν να χρησιμοποιηθούν επαρκώς στις περισσότερες περιπτώσεις από πολίτη με αναπηρικό αμαξίδιο, ενώ η χρήση τους περιορίζεται σε κάποιο βαθμό για πολίτες με μειωμένη όραση (Πίνακας 4).

Πίνακας 4: Κατακόρυφη κυκλοφορία

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
3.1	Υπάρχουν ανελκυστήρες στο κτίριο (αριθμός > 0)	80%
3.2	Μετρήστε το καθαρό πλάτος της πόρτας του ανελκυστήρα (πλάτος με την πόρτα ανοιχτή > 0.7μ σε όσα ξενοδοχεία έχουν ανελκυστήρες)	75%
3.3	Τα κουμπιά του ανελκυστήρα έχουν και σήμανση σε	75%

	γραφή Braille	
3.4	Οι ανελκυστήρες έχουν οπτική και φωνητική αναγγελία ορόφων	25%
3.5	Οι ανελκυστήρες έχουν τηλέφωνο ανάγκης	25%
3.6	Υπάρχει ελεύθερος χώρος διαστάσεων 1,50X1,50μ μπροστά από τους ανελκυστήρες	100%
3.7	Αν έχουν αντιολισθητικές λωρίδες, οι λωρίδες αυτές είναι έντονου χρώματος, που διακρίνεται εύκολα από το υλικό επίστρωσης των σκαλοπατιών	0%
3.8	Οι σκάλες έχουν χειρολισθήρες και στις δύο πλευρές	0%
3.9	Οι σκάλες έχουν χειρολισθήρες στη μία πλευρά	100%

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι τουαλέτες απαιτούν σημαντικές κατασκευαστικές επιδιορθώσεις προκειμένου να μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ευχέρεια και άνεση από την ομάδα στόχου (Πίνακας 5).

Πίνακας 5: Τουαλέτες

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
5.1	Υπάρχουν κοινόχρηστες τουαλέτες	100%
5.2	Υπάρχει τουαλέτα προσβάσιμη σε άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο στους κοινόχρηστους χώρους	40%
	τουλάχιστον μία ανά όροφο	0%
	τουλάχιστον μία στο κτίριο	40%
5.3	Είναι επαρκής οι εσωτερικές διαστάσεις αυτής της προσβάσιμης τουαλέτας (για τις αναφερόμενες ως προσβάσιμες τουαλέτες)	50%
5.4	Υπάρχει σήμανση με το Διεθνές Σύμβολο Πρόσβασης (άτομο σε αμαξίδιο) στις πόρτες των προσβάσιμων τουαλετών ή σε τοίχο δίπλα σε αυτές	50%
5.5	Υπάρχει σήμανση στον όροφο/κτίριο που να κατευθύνει τα άτομα με αναπηρία (για τις αναφερόμενες ως προσβάσιμες τουαλέτες)	20%
5.6	Στη μια πλευρά της λεκάνης (δεξιά ή αριστερά αυτής) στις προσβάσιμες τουαλέτες υπάρχει ελεύθερος χώρος πλάτους τουλάχιστον 0,80 μ. - 0,90 μ. (για τις αναφερόμενες ως προσβάσιμες τουαλέτες)	100%

5.7	Η λεκάνη στις προσβάσιμες τουαλέτες έχει χειρολαβές (στον τοίχο -όπως στο σχήμα- ή εκατέρωθεν της λεκάνης κάθετα στον τοίχο) (για τις αναφερόμενες ως προσβάσιμες τουαλέτες)	100%
5.8	Οι προσβάσιμες τουαλέτες έχουν νιπτήρα αποκλειστικής χρήσης (ανά όροφο) (για τις αναφερόμενες ως προσβάσιμες τουαλέτες)	100%
5.9	Αν δεν έχει νιπτήρα, στον προθάλαμο της τουαλέτας υπάρχει νιπτήρας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από άτομο σε αμαξίδιο (ελεύθερο ύψος κάτω από το νιπτήρα περίπου 0,70-0,75μ)	0%
5.10	Υπάρχουν τηλέφωνα για το κοινό	80%
5.11	Αν υπάρχουν τηλέφωνα για το κοινό, υπάρχει τηλέφωνο σε χαμηλότερο ύψος για άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο	80%
5.12	Υπάρχει οπτική αναγγελία για πληροφόρηση του κοινού	0%
5.13	Υπάρχει ηχητική αναγγελία για πληροφόρηση του κοινού	40%
5.14	Υπάρχει ψύκτης νερού ή συσκευή πόσιμου νερού για το κοινό	0%
5.15	Αν υπάρχει ψύκτης νερού ή συσκευή πόσιμου νερού μπορεί να εξυπηρετήσει άτομο σε αναπηρικό αμαξίδιο (είναι σε χαμηλότερο ύψος από το συνηθισμένο)	0%

Αν και στις περισσότερες περιπτώσεις προσφέρεται ενημέρωση με χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής, αυτές δεν λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες αλληλεπίδρασης από την ομάδα στόχου (Πίνακας 6).

Πίνακας 6: Υπηρεσίες

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
6.1	Το προσωπικό έχει εκπαιδευτεί για να μπορεί να εξυπηρετήσει άτομα με αναπηρία (πχ. ειδικά σεμινάρια συμπεριφοράς και επικοινωνίας, χρήση νοηματικής γλώσσας κλπ)	0%
6.2	Υπάρχει προσωπικό στον χώρο Υποδοχής (RECEPTION) στην είσοδο για να βοηθήσει αν χρειαστεί κάποιο άτομο με αναπηρία	80%
6.3	Η υπηρεσία διαθέτει ιστοσελίδα	80%

6.4	Η ιστοσελίδα είναι προσβάσιμη σε άτομα με αναπηρία (σύμφωνη με τα διεθνή πρότυπα W3C κλπ)	0%
6.5	Τα έντυπα που απευθύνονται στο κοινό, διατίθενται και σε εναλλακτικές προσβάσιμες μορφές (γραφή Braille, κείμενα με μεγάλους χαρακτήρες, CD κλπ)	0%

Αν και στις περισσότερες περιπτώσεις προσφέρεται ενημέρωση με χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής, αυτές δεν λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες αλληλεπίδρασης από την ομάδα στόχου (Πίνακας 7).

Πίνακας 7: Χώροι Συνεδριακοί (όπου εφαρμόζεται = μία περίπτωση, ανεπαρκές δείγμα)

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
7.1	Οι συνεδριακοί χώροι είναι προσβάσιμοι σε άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο (δηλ. χωρίς σκαλοπάτια ή με ράμπα)	100%
6.2	Η πόρτα των προσβάσιμων αιθουσών έχει καθαρό πλάτος τουλάχιστον 0,90μ	100%
7.3	Υπάρχει στους χώρους αυτούς σταθερό βήμα ομιλητών	0%
7.4	Αν υπάρχει και είναι υπερυψωμένο, υπάρχει ράμπα ώστε άτομο σε αναπηρικό αμαξίδιο να μπορεί να ανέβει σε αυτό	0%
7.5	Υπάρχουν κοινόχρηστοι χώροι υγιεινής κοντά στους συνεδριακούς χώρους	100%
7.6	Διατίθενται ηλεκτρονικοί υπολογιστές για το κοινό	0%
7.7	Αν διατίθενται Η/Υ, είναι σε αίθουσα προσβάσιμη σε άτομο σε αναπηρικό αμαξίδιο	0%
7.8	Αν διατίθενται ηλεκτρονικοί υπολογιστές, υπάρχουν ειδικά βοηθήματα που να επιτρέπουν τη χρήση τους από άτομα με προβλήματα όρασης	0%

Πίνακας 8: Δωμάτια

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
8.1	Πόσα δωμάτια συνολικά διαθέτουν τα ξενοδοχεία/ξενώνες κλπ.	270
8.2	Σε πόσα ξενοδοχεία υπάρχουν δωμάτια προσβάσιμα για άτομα με αναπηρία	60%

7.3	Πόσα προσβάσιμα δωμάτια υπάρχουν	7 (3%)
8.4	Μπορεί ένα αναπηρικό αμαξίδιο να κινηθεί άνετα στα προσβάσιμα δωμάτια	60%
8.5	Είναι το άθροισμα του πλάτους της πόρτας εισόδου στο μπάνιο και του πλάτους του διαδρόμου μεγαλύτερο από 2,00μ	20%
8.6	Γενικότερα, η τουαλέτα καλύπτει τις ελάχιστες προδιαγραφές για κίνηση αναπηρικού αμαξιδίου	20%

Πίνακας 9: Εξωτερικές εγκαταστάσεις

A/A	Ερώτημα	Ποσοστό
9.1	Η μονάδα έχει εξωτερικούς χώρους για χρήση πελατών (υπαίθρια μπαρ, καφετέρια, εστιατόριο, σαλόνι, πισίνα, γήπεδα αθλοπαιδιών κλπ)	0%
9.2	Οι χώροι αυτοί είναι προσβάσιμοι σε άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο	0%
9.3	Αν υπάρχουν αποδυτήρια κοντά σε αθλητικές εγκαταστάσεις είναι προσβάσιμα σε άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο	0%
9.4	Υπάρχουν οδηγοί τυφλών ή άλλος τρόπος για την καθοδήγηση τυφλών ατόμων μέχρι τους χώρους αυτούς	0%
9.5	Υπάρχει πρόσβαση στην παραλία (αν υπάρχει παραλία κοντά) για άτομο σε αναπηρικό αμαξίδιο	0%

Συμπέρασμα

Το οικονομικό όφελος για την Περιφέρεια Πελοποννήσου από τον τουρισμό της ομάδας στόχου είναι μεγάλο και μάλιστα σε περιόδους μειωμένης κίνησης, καθόσον η πόλη της Σπάρτης, αλλά και άλλες πόλεις και περιοχές της Πελοποννήσου, μπορούν να αποτελέσουν τουριστικό προορισμό λίγων ημερών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Προκειμένου να αυξηθεί ο ρυθμός προσέλκυσης απαιτούνται χρηματοδοτήσεις για ανακατασκευή και μικροβελτιώσεις υποδομών, εξειδικευμένες πληροφορίες σε προσβάσιμες ιστοσελίδες, ώστε να δίνεται στον υποψήφιο τουρίστα της κατηγορίας αυτής ένας ολοκληρωμένος χάρτης διευκολύνσεων και υπηρεσιών που τον αφορούν, από την στιγμή της άφιξης του. Οι πολίτες με αναπηρία και εκείνοι της τρίτης ηλικίας δεν εμπιστεύονται τουριστικούς οδηγούς εάν δεν σιγουρευτούν ότι οι υποδομές των περιοχών που θα επισκεφτούν είναι κατάλληλες για τις ανάγκες τους, και επιβεβαιωμένα προσβάσιμες.